

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В.Франкла)»

Освітня програма «Клінічна та реабілітаційна психологія»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	«Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В.Франкла)»
Освітня програма	«Клінічна та реабілітаційна психологія»
Спеціальність	053 «Психологія»
Галузь знань	Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	1 курс, 2 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В.Франкла)» присвячена вивченню основ екзистенційного аналізу В. Франкла, ключових принципів, підходів, методів і технологій роботи в напрямі логотерапії. Розглядаються теоретичні та методологічні засади використання прийомів логотерапії в практичній діяльності психолога, а також специфіка запитів у роботі з якими доведена ефективність використання екзистенційного аналізу.

Мета та цілі курсу:

Мета – формування професійних компетентностей, пов'язаних з логотерапією.

Цілі – формування розуміння і здатності вирішувати складні задачі, завдання і проблеми

пов'язані з використанням засад і технологій екзистенційного аналізу в процесі професійної діяльності.

Компетентності

В результаті вивчення дисципліни студент має сформувати такі загальні компетентності (далі – ЗК), спеціальні компетентності (далі – СК), досягти таких програмних результатів (далі – ПР):

Базову професійну компетентність магістра психології, зокрема, клінічної та реабілітаційної: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, клінічної та реабілітаційної психології та професійної підготовки у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Здатність проведення наукових досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї та приймати обґрунтовані рішення (креативність).

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності):

СК 1. Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК 2. Самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або

практичної значущості.

СК 3. Обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну, профілактично-просвітницьку) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 11. Здатність створювати, організовувати та реалізовувати різноманітні способи психологічного супроводу на етапах профілактики, лікування, та реабілітації.

Програмні результати навчання

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій(тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Застосовувати відповідну наукову інформацію щодо вирішення проблем профілактики, збереження, відновлення здоров'я та реабілітації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13. Використовувати модифікації існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності психолога у медичних, санітарно-курортних та реабілітаційних закладах.

З ОП «Клінічна та реабілітаційна психологія», ОР – магістр: ПР18.
Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Вступ до логотерапії	Розуміти зміст і мету логотерапії. Знати методи та принципи застосування логотерапії. Вміти обґрунтувати ефективність використання даного психотерапевтичного напрямку в практичній діяльності.	Тести, питання, кейси
2.	Екзистенційний аналіз і логотерапія – знайомство з методом	Знати основні поняття, категорії та базові теоретичні засади застосування логотерапії. Розуміти діалогічність методу. Вміти працювати з невпевненістю в руслі логотерапії та екзистенційного аналізу. Розробляти план роботи з невпевненістю у собі.	Тести, питання, кейси, розробка плану психологічного супроводу
3.	Логотерапія в практичній психології	Знати шляхи подолання надмірної тривожності шляхом використання методу логотерапії. Розуміти особливості терапії невротичних розладів, роботи з депресивним розладом, терапії obsesивно-компульсивного та шизофренії, а також психологічного супроводу термінальних пацієнтів, форми застосування логотерапії в психологічній практиці. Вміти обґрунтовувати ефективність використання логотерапії в процесі психологічного супроводу клієнтів з певним	Тести, питання, кейси, презентації

		розладом .	
4.	Феноменологічний метод як ефективний засіб розуміння психологічних проблем і допомоги клієнтам	<p>Знати феноменологію логотерапії, основи теорії емоцій та теорії цінностей.</p> <p>Розуміти сутнісний зміст переживання «буття тут», поняття «подобається» і «не подобається» в екзистенційному аналізі.</p> <p>Визначати копінгові реакції другої фундаментальної мотивації.</p> <p>Будувати фундаментальні відносини.</p> <p>Вміти визначати фундаментальну цінність.</p> <p>Розробляти теоретичні моделі копінгових реакцій у логотерапії.</p>	Тести, питання, кейси, презентації, теоретичне моделювання
5.	Третя фундаментальна мотивація в логотерапії	<p>Знати сутність права бути собою в логотерапії.</p> <p>Розуміти особливості поняття особистих кордонів у екзистенційному аналізі.</p> <p>Вміти визначати перешкоди на шляху до «буття собою» та наслідки втраченої Самості.</p> <p>Аналізувати передумови для формування Я.</p>	Тести, питання, кейси, презентації, теоретичне моделювання, написання реферату
6.	Сенс буття	<p>Розуміти сенс власних дій і сенс буття.</p> <p>Знати сутність і зміст поняття воля у логотерапії та послідовність вольового процесу.</p> <p>Вміти використовувати методи укріплення волі.</p> <p>Визначати співвідношення волі з бажанням.</p>	Тести, питання, кейси, презентації

		Розробляти план надання психотерапевтичної допомоги клієнтам з високим ризиком суїциду.	
7.	Техніки логотерапії	Знати сутність та зміст дефлексії. Розуміти завдання техніки «Пародоксальний намір». Вміти вести «Сократівський діалог». Використовувати техніки логодрами, ментального діалогу, сценарію та автобіографії.	Тести, питання, кейси, презентації
8.	Поняття любові в логотерапії	Знати сенс любові у логотерапії. Розуміти сутність та зміст понять сексуальність, та кохання у логотерапії. Визначати неповторність, унікальність та межі «володіння». Використовувати логотерапію під час надання психологічної допомоги особам з сексуально-невротичними розладами. Визначати самотрансцендентність існування.	Тести, питання, кейси, презентації, повідомлення
9.	Колективна логотерапія	Знати етіологію, симптоми та патогенез колективних неврозів. Розуміти сутність поняття «Екзистенційний вакуум». Визначати та корегувати ірраціональні колективні переконання, що девальвують унікальність особи.	Тести, питання, кейси, презентації

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	5
Семінарське заняття	18
Самостійна робота	38
Індивідуальне завдання	30
Залік/Екзамен	10
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1							5
Семінарські з-тя		2	2	2		2		2		2		2		2		2		18
Самостійна р-та														38				38
Індивідуальні завдання																30		30
Залік /Екзамен																	10	10
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, презентації та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Альошина Ю.Є. Індивідуальне та сімейне психологічне консультування. М: Клас, 2004. 208 с. 2. Братусь Б.С. Несмотря ни на что – сказать жизни "да" (уроки Виктора Франкла) // Вопросы психологии. 2005. №3, С.112 – 121. 3. Виктор Франкл. Поиск смысла жизни и логотерапия. /Психология личности. Сборник, М., МГУ, 1982, с.118-126. 4. Гледінг С. Основи психологічного консультування. СПб: Пітер, 2002. 528 с. 	

5. Головін С.Ю. Словник практичного психолога. Мн .: Харвест, 1998. 800 с.
6. Карпінський К.В. Психологія життєвого шляхуособистості: Учеб. посібник. Гродно: ГрГУ, 2002. 167 с.
7. Колесников В.Н. Лекции по психологии индивидуальности/ Рос. акад. наук. Ин-т психологии: М.: Ин-т психологии РАН, 1996. 224с.
8. Кочунас Р. Основи психологічного консультування: уч. посібник. М.: Академ. проект, 2000. 239 с.
9. Лейбин В. М. Словник - довідник з психоаналізу. М .: АСТ, 2010. 956 с.
- 10.Лэнге А. Виктор Франкл – поверенный человечности // Вопросы психологии. 2005. №3, С.107 – 111.
- 11.Психологічна допомога і консультування в практичній психології / За ред. М.К. Тутушкиной. СПб .: Дидактика Плюс, 2001. 352 с.
- 12.Тихонравов Ю.В. Экзистенциальная психология. Учебно-справочное пособие. М.: Бизнес-школа. Интел-Синтез. 1998, 238 с.
- 13.Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник: / Общ. ред. Л.Я. Гозмана. М.: Прогресс, 1990. 368 с.
- 14.Франкл, Віктор (12 жовтня 1986). Лікар і душа: від психотерапії до логотерапії. Random House Digital, Inc. ISBN 978-0-394-74317-2.
- 15.Франкл, Віктор Воля до сенсу. Основи та застосування логотерапії, Нова американська бібліотека, Нью-Йорк, 1988 ISBN 0-452-01034-9
- 16.Франкл, Віктор До теорії та терапії психічних розладів. Вступ до логотерапії та екзистенціального аналізу, Бруннер-Рутледж, Лондон-Нью-Йорк, 2004. ISBN 0-415-95029-5
- 17.Франкл, Віктор Нечуваний крик сенсу. Психотерапія та гуманізм, Саймон і Шустер, Нью-Йорк, 2011 ISBN 978-1-4516-6438-6
- 18.Франкл, Віктор Пошуки людини остаточного сенсу. Видання книжок Персея, Нью-Йорк, 1997; ISBN 978-0-7382-0354-6.
- 19.Франкл, Віктор Пошуки людиною сенсу. Вступ до логотерапії, Beacon Press, Бостон, Массачусетс, 2006.
- 20.Франкл, Віктор Психотерапія та екзистенціалізм. Вибрані статті з

логотерапії, Саймон і Шустер, Нью-Йорк, 1967. ISBN 0-671-20056-9
 21. Франкл, Віктор Спогади Віктора Франкла. Автобіографія, Основні книги, Кембридж, Массачусетс 2000. ISBN 978-0-7382-0355-3.

7. Контактна інформація

Кафедра	Загальної та клінічної психології вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, кабінет 501 Телефон: 0342596066 Сайт: https://kztkp.pnu.edu.ua/ Електронна адреса: kzper@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Доктор психологічних наук, професор кафедри загальної та клінічної психології Москалець Віктор Петрович; Кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та клінічної психології Карпюк Юлія Ярославівна.
Контактна інформація викладача	bober.if@gmail.com – Москалець Віктор Петрович yuliakarpuk@gmail.com – Карпюк Юлія Ярославівна

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент вчасно виконує завдання, поставлені у силабусі/робочій програмі.
Пропуски занять (відпрацювання)	Всі завдання курсу мають бути виконані незалежно від причини

	відсутності студента на занятті (поважна чи неповажна). Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять, а також захисту розробок на заняттях (по 2 бали за кожен розробку).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять, а також захисту розробок на заняттях (по 2 бали за кожен розробку).
Невідповідна поведінка під час заняття	Передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять, а також захисту розробок на заняттях (по 1 балу за кожен розробку).
Додаткові бали	Надаються за виконання індивідуальних завдань.
Неформальна освіта	Можливість зарахування. https://www.coursera.org/

Викладач _____ Карпюк Ю. Я.